

DIRECTOR
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an 200 Lei
Pe 6 luni 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Numărul 4 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Rezoluțiile

Din prilejul serbărilor naționale de 1 Decembrie

In fața situației politice, pe cale de-a da bărbaților ardeleni cari au prezidat măreața adunarea națională dela 1 Decembrie 1918, un rol de îndrumare efectivă în viața de stat a României întregite, găsim a fi potrivit să înviem rezoluțiile mai importante, pe cari prima Alba-Iulia a crezut că e bine să le așeze la temeliiile noului stat. Sunt principii și norme, cari — cu deosebire în momentele de față — nu pot fi de ajuns și destul de des repetate.

Iată ce s'a hotărât la Alba-Iulia anulul de izbăvire națională 1918. când „Adunarea națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara românească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți“, au derelat „unirea acelor Români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România“:

... Ca principii fundamentale la alcătuirea noului stat român, Adunarea națională proclamă următoarele:

1. Deplina libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indivizi din sânul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în Corpurile legiuitoare și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc.

2. Egala îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din stat. *)

3. Infăptuirea desăvârșită a unei regim curat democratic pe toate terenele vieții publice. Votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe, în vârstă de 21 de ani la reprezentarea în comune, județe ori parlament.

4. Desăvârșită libertate de presă, asociare și întrunire: libera propagandă a tuturor gândurilor omenești.

5. Reforma agrară radicală. Se va face conscrierea tuturor proprietăților, în special a proprietăților mari. În baza acestei conscrieri, desființând fideicomisele și în temelul dreptului de a micșora după trebuința latifundiile, i-se va face posibil țăranului să-și creieze o proprietate (arător, pășune, pădure) cu cel puțin atât, cât să o poată munci el și familia lui. Principiul conducător al acestei politici agrare e pe deoparte promovarea nivelării sociale, pe de altă parte potențarea producțiunii.

6. Muncitorimei industriale i-se asigură aceleași drepturi și avantagii, cari sunt legitime în cele mai avansate state industriale din Apus.

*) Este punctul, care ne interesează în chip special și care, cu toate prevederile similare ale Constituției, nici până azi nu este încă o realitate. N. R.

Pentru Șoimușul

In interesul unei colecte pentru o parohie greu încercată, care merită sprijinul tuturor

(ar.) E vorba de parohia arhidiecezană Șoimușul de pe Târnavă mică, binecunoscută cititorilor noștri din lupta ce s'a dat pentru desființarea ei din partea „fraților“ „neodihniți“ ai Sibiului, cari au ținut să nu lase nimic neîncercat pentru a putea adăuga o nouă pagină în cartea de dubioasă glorie, intitulată: „Se rup pecețile sfintei Uniri“, pe care Dumnezeu nu-i va ajuta să o poată scrie vreodată.

Dupăcum se știe, turburarea dela Șoimușul s'a pornit prin fostul preot al legii noastre unite, un anumit I. Pădureanu care, râvnind la două porțiuni canonice, nu s'a sfiit să calce în picioare toate jurămintele de credință făcute Blajului și apostatând de la legea care l-a crescut, a primit ca în ziua de Florii ale anului curent să fie instalat în biserica ortodoxă de alături. În timpul, când preotul Pădureanu pregătia în taină această tradare — îndrăsnind totuși să înoiască, în fața mitropolitului său, jurămintele de credință dela hirotonire —, a reușit să zăpăcească și pe o bună parte a credincioșilor săi, îndemnând vre-o 26 capi de familie, reprezentând 92 de suflete, să adreseze mitropolitului dela Sibiu o scrisoare, prin care îl roagă să-i treacă în șirul acelor, cari râvnesc la gloria de-a „rupe pecețile“.

Totul n'a fost însă decât o înscenare păcătoasă, și I. Preasfințitul Nicolae al Sibiului, care a ținut să remunereze personal „virtutea aleasă“ a apostatării unui preot unit, a avut prilejul să se convingă de visu, că încă n'a sosit timpul să poată rosti cuvintele bătrânului Simeon: „Acum slobozește Doamne...“ Lămuriți asupra situației, credincioșii noștri, amăgiți un moment, au revenit încă înainte de-a se fi putut consuma nelegiuirea și Preasfințitul Sibiului, în loc de-a se putea bucura la Șoimușul de o mare „izbândă“ a uneltirilor sale, a fost nevoit să înregistreze un eșec din acelea, cari îl vor face, sperăm, să fie pe viitor mai prudent în aranjarea escursiilor sale de „cucerire“.

Dintre cele 92 suflete, cari erau să urmeze pe păstorul lor apostatat, abia 8 se mai găsesec azi în tabăra lui, dar și dintre aceștia numai 2 au făcut și trecerea legală. Toți aceștia au aparținut însă și mai înainte bisericii ortodoxe, așa că trecerea lor nu este decât o reîntoarcere în sinul ortodoxiei, de care se lepădase un timp, firește observând întru toate formele legii, pentru anume nemulțumiri avute pe chestia școlii. Nici aceste 8 suflete nu sunt însă un câștig curat pentru ortodoxie, dupăce alte

6 suflete dintre vechii credincioși ai ortodoxiei văzând manevrele cari se petrec la ei, au cerut să fie primiți în sinul bisericii noastre.

Iată cu ce s'a ales ortodoxia proselitistă a Sibiului de pe urma unei „senzaționale“ încercări cu dobe și surle, dirijate, la fața locului, de însuși I. Preasfințitul său arhiereu!

Și dacă sufletele n'au putut fi ademenite, nu li-se va putea lua nici averea. Spre a se răsbuna pentru eșecul suferit „neodihniții“ cearcă, mereu să știrbească averea parohiei noastre din Șoimușul. Au apelat deci o sentința cinstită și întemeiată pe legile în vigoare a preturii din Bahnea, găsind în fostul prefect județan de tristă amintire, d. Al. Lucescu, o unealtă a ortodoxiei, care s'a socotit a fi în drept să iee, la 20 Septembrie c. drept bază a hotărârii sale declarația amintită mai sus — ea însăși lipsită de formele legii — a celor 26 capi de familie, dată la 2 Aprilie, deci cu aproape 6 luni înainte. Dar împărțirea ridicolă, făcută de hotărârea acestui prefect, nu poate rămânea și suntem siguri că ministerul de interne va reda parohiei noastre din Șoimușul dreptul asupra întregii sale averi. La fel va trebui să se întâmple și cu o hotărâre a autorităților mai mărunte de reformă agrară, cari, animate, se vede, de aceleași gânduri de șicanare a credincioșilor noștri, au expropiat cele vre-o 7 jughere pământ ale vechii porțiuni canonice spre a le împărți la cei în drept pentru locuri de casă. Și aceasta cu atât mai mult, că însuși cei împărțâșiți au declarat că dupăce este de unde să li-se dee, din alt loc, renunță la pământul bisericii, pe care nu înțeleg să o păgubească, fiind ei datori ca mai curând s'o ajute.

Acestea sunt sentimentele de cari sunt animați bunii noștri credincioși din Șoimușul, cari din vânzoleala peste care au trecut au ieșit mai întăriți de cum au fost mai înainte. Reconfortați sufletește, oamenii aceștia se gândesc să-și refacă acum și biserica bătrână, lipsită de turn, spre a dovedi și prin aceasta că rău s'a gândit fostul lor preot, când a crezut că poate să-i ducă cu el la crima lepădării de lege. Cum însă, o mână de oameni, sunt avizați și la ajutor din afară, au cerut și obținut dela minister voie pentru a putea face colectă, timp de un an, în țara întreagă.

Le dorim din toată inima, ca rezultatul acestei colecte să fie din cele mai bune, ba — cunoscând situația financiară deosebit de grea — ne simțim chiar îndemnați să ne întrepunem pe această cale, la toți cititorii acestor șire, în

favorul neînfricaților și vrednicilor noștri credincioșii din Șoimușul.

Bravii Șoimușeni ne cer obolul și noi zădem, că nu se va găsi nime care, putând să ajute, să nu o facă. Și asta cu atât mai mult, că ajutorul ce li-se va întinde, va fi nu numai un act de caritate și milostenie, ci și o răsplată a unei remarcabile țării de credință, care poate să onoreze pe oricine. *)

Sus deci inimile! Și să ținem seamă, că Șoimușenii trebuie să simtă, că ținuta lor demnă nu se poate uita, de astăzi pe mâine.

Restituire de bursă. În timpurile normale de înaintea războiului se putea citi destul de des că foști bursieri ai diferitelor fonduri și fundațiuni românești veniau să restituie, uneori chiar augmentate, sumele de cari au beneficiat în cursul studiilor dela liceu și universitate.

După războiu, mentalitatea, covârșită tot mai mult de preocupări materialiste, a suprimat, alături de altele, și acest frumos obicei. Până la gestul minunat, făcut acum de curând, al familiei Simu din București — de care ne-am ocupat în numărul ultim —, abia ici-colo dacă se mai strecura șnos și pare-că rușinat că vine să încerce a înnota contra valurilor vremii, câte un binefăcător, care ținea să arate, că războiul tot n'a putut sufoca sentimentele nobile și altruiste din oameni. Despre restituiri de burse nu știm însă să fi citit ceva în timpul din urmă.

Dar, iată, că și acest obicei cearcă să invie. Dl *Ioan Georgescu*, fostul secretar literar al „Astrei” și acum profesor la liceul „Mircea” din Constanța, a trimis de curând Consistorului din Blaj *suma frumoasă de 60 000 Lei*, ca restituire a bursei din fundațiunea mitropolitului Ioan Vancea, primită ca elev în liceul Blajului. Și fiindcă — după înșăși măr-

*) Ceice ar vrea să contribuie pentru Șoimușul, sunt rugați să trimită ofrandele pe adresa: *Ioan Suciu*, preot român unit, Șoimușul, p. Coroiu-Sânmărtin (jud. Târnava mică). N. R.

turizarea donatorului — această sumă nu egalează beneficiul avut, d. *Georgescu* își rezervă expres dreptul de-a o putea completa, cu altă ocazie, până la echivalentul în aura ajutorului de care s'a împărțit, timp de 8 ani, ca alumn bursier al Internatului Vancean de băieți.

Gestul dlui I. *Georgescu* se laudă de sine. După cursul de azi, el poate asigura în acelaș Internat o bursă întreagă pe 4—5 ani, ceea ce, în împrejurările date, este un bine din cele mai însemnate pentru atâția băieți buni, dar lipsiți de mijloace!

Ce bine ar fi, dacă pilda lui ar avea cât mai mulți imitatori!

Țara celor mai multe divorțuri. Sub titlul acesta a trecut de curând, prin toate publicațiile dela noi ale bisericii ortodoxe, știrea, că „țara celor mai multe divorțuri” ar fi Rusia sovietică.

„În cuprinsul acestui „rai” — spune informația — căsătoria se poate socoti ca direct desființată, lucrul fiind transformat în „uniune liberă”. Acolo perechile se iau și se lasă când vor, numărul acelor, cari cer un act la căsătoria lor, devine din ce în ce mai mic. După o statistică oficială, chiar și în categoria acestora din urmă, cari mai țin la „forme”, din 9681 de căsătorii, 7255 au fost urmate de cereri de divorț. Cifra, stabilită în cursul anului 1927, este în sensibilă creștere față de situația din anul trecut”.

Așa scriu toate publicațiile ortodoxiei noastre ardeleni, fără a-și da, se pare, seama, că atâta timp, cât ortodoxia admite divorțurile în felul cum le admite, nu prea se șade să te miri, că epidemia divorțurilor a putut ajunge în țara, care — oricum ar fi azi — a fost razimul ortodoxiei, la starea profund deplorabilă, în care se găsește.

Nu, iubiiți confrați, chestia divorțurilor, fie și bolcevice, ar trebui să fie pentru voi o „chestie închisă”, fiindcă orice deschidere a ei compromise — orice s'ar spune — însuși ortodoxismul.

O batjocură. Imitând, se pare, pe fostul prefect al județului nostru, d. *Al. Lucescu* — care s'a simțit dator să tipărească, la moartea Regelui Ferdinand, o seamă de necrologe în stil și formă familiară, prin cari s'a făcut de minune —, Consiliul orașului Blaj a crezut că trebuie să tipărească și el un necrolog din prilejul săvârșirii din viață a fostului premier *Ion I. C. Brătianu*.

Justificarea unei atari tipărituri a găsit-o Consiliul orașului nostru — a cărui compoziție nu-i nevoie s'o mai analizăm — în împrejurarea, că fostul premier primise a fi trecut din partea acestui Consiliu între cetățenii de onoare ai Blajului, lucru ce trebuia remarcat la moarte prin o manifestare care să iasă puțin din cadrele strâmte ale unei activități de birou. Și fiindcă pentru o comemorare în stil mai mare puterile actualului Consiliu se pare că nu prea ajungeau, s'au oprit la publicarea unui necrolog. Dar acest necrolog constituie o adevărată batjocură a Blajului, care nu-i iertat să poată fi înfățișat nicăiri și sub nici un raport în haina degradantă a unei insuficiențe intelectuale. De aceea dăm aici următoarea propoziție, care trebuia să fie șlăgerul necrologului:

„*Prin !)* moartea prematură a distinsului și marelui bărbat de Stat, Consiliul orașului de reședință Blaj, se alătură (sic!) la marele doliu național”.

Nu, Cinstit Consiliu, DVoastră nu „prin moartea ... marelui bărbat de Stat” trebuia să Vă alăturați la „marele doliu național”, ci prin propriile DVoastră sentimente de durere și jale, pentru manifestarea cărora trebuia să puteți găsi o formă mai potrivită decât acest necrolog. Fiindcă, să nu Vă supărați, ceea ce ați publicat DVoastră înseamnă, că Vă alăturați la „doliul neamului” prin ceva acțiune necunoscută a DVoastră, care ar fi cauzat „moartea prematură” al acestui „distins și mare bărbat de Stat”.

Aceasta ar fi însă o crimă, pe care nu credem s'o fi comis! Trebuia deci să Vă fi abținut și dela crima de-a fi publicat acei

☐ ☐ Folța „Unirii” ☐ ☐

Un advertisement

Instrucția sacralului Oficiu despre scrierile literare pornografice și mistico-senzuale*)

Intre relele veacului acestuia, cari subsapă temelia morala creștină și strică nespuse sufletelor răscumpărate cu scump sângele lui Isus Hristos, sunt a se număra în primul rând acele genuri de literatură, cari menajează senzualitatea, poftele și un misticism lasciv. Ca atari se pot socoti în mod special romanele, nuvelele, dramele, comediile, de cari e peste măsură fecund veacul de față și cari, zi de zi, se răpândesc cu o crescândă abundență.

Această literatură, de care se ocupă atât de mulți, și cu deosebire tineretul, dacă ar rămânea între hotarele destul de largi ale pudorii și onestității, nu numai că ar delecta fără pericol, ci d'mpotriva ar folosi la formarea caracterelor cetățenilor.

Ne doare peste măsură, că din abundența aceasta a operelor și literaturii numite, în cari cu farmecul limbajului e amestecată întotdeauna și frivolitatea, urmează un pericol nespuse de mare pentru suflete. Căci foarte mulți dintre acești

*) În legătură cu îndemnul din numărul trecut ale Preasfințitului Alexandru al Lugojului, dăm aici înșăși instrucția referitoare a sacralului Oficiu, care, fiind un advertisement serios venit din loc preînalt, e bine să fie cunoscută în cercuri cât mai largi.

N. R.

scriitori — neglijând în mod conștient legile curățeniei sufletești — descriu cu strălucitoare imagini fapte indecente, enareză, când indirect, când direct și fără inconjur, obscenități, descriind cu o analiză subtilă cele mai carnale și abjecte vicii, înfrumusețându-le cu toate pseudoabele narațiunii și mândreții stilului, de așa, cât din punct de vedere moral nu rămâne nimic neacoperit. Oricine se poate convinge, cât de periculos este aceasta, cu deosebire pentru tineretul căruia temperamentul vrăstei îi face mai dificilă și mai grea înfrânarea. Astfel de volume, de multeori mici și cu un preț bagatel, se pot cumpăra la librării, pe stradă, prin piețele orașelor, ca și în stațiunile căilor ferate, ajungând cu o iuteală de nedescris în mâinile tuturor și provocând adesea în familiile creștine mari și dureroase neajunsuri. Cine nu știe oare, că prin astfel de scrieri, fantezia se excită cu putere, senzualitatea înfrânată se atârță cu vehemență, iar inima e trasă în vâltoarea fărâdelegilor?

Mai păgubitor decât acestea — e dureros a spune — sunt descrierile amoroase ale acelor, cari îndrăznesc a cohonestă veninul senzualității morbide, cu amestecarea lucrurilor sfinte, punând alături de amorurile impudice o evlavie prefăcută față de Dumnezeu, un fals misticism religios: ca și când credința s'ar putea armoniza cu neglijarea regulei unui traic cinstit, ba chiar cu cea mai nerușinată combatere a aceleia, și virtutea religiunii s'ar asocia la depravarea moravurilor. Din contră e sigur, că nime — deși crede adevărurile

revelate de Dumnezeu — nu poate ajunge la viața de veci, dacă nu observă poruncile de Dumnezeu revelate, dat fiind, că cel ce profesează credința lui Hristos, de nu va pași pe urmele lui Isus, nici numele de creștin nu-l merită.

„Credința fără fapte moartă este (Iac. 2, 26), ne învață Mântuitorul. „Nu tot cel ce zice Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu, care este în ceruri” (Mat. 7, 21).

Să nu zică nimeni, că în operele amintite se găsesc frumuseți stilistice laudabile, că prin acele se propagă o psihologie adecvată întru toate descoperirilor mai noi, iar voluptățile trupesti lascive sunt reprobate prin faptul, că sau sunt descrise precum sunt de abjecte, sau sunt predate cu remușcări și neliniște de conștiință, căci adeseori sfârșitul bucuriei mășave nu e altceva decât lacrimile unei pocăinți fățarnice. Pentru că nici elegența stilului, nici știința medicală ori filosofică — când cele de mai sus sunt compuse în acest gen literar —, nici chiar inteligența autorului, oricare ar fi ea, nu pot face, ca cetitorii aplicați spre desfrâu prin slăbiciunea firii corupte, prinși în mreșile paginelor frivole, să nu se turbure la minte și depravaze în suflete, să nu alunece la tot soiul de fărâdelege și, scârbiți de o viață plină de murdării, să nu-și facă singuri sfârșitul.

De altcum nu trebuie să ne mirăm, că lumea, care chiar până la disprețuirea lui Dumnezeu caută ale sale, delectându-se în astfel

necrolog, care va rămâne o veșnică pată pentru Consiliul care a putut prezida la 1927 destinele administrative ale Blajului nostru.

A murit Cardinalul Bonzano. După o boală nu prea lungă, s'a stins, Sâmbăta trecută, în 26 Noemvrie c. Cardinalul *Ioan Bonzano*, în vârstă de abia 60 ani.

Ca absolvent al Colegiului de Propaganda, și al Academiei pentru dreptul canonic, tinărul preot, crescut în Seminarul pentru misiuni „sf. Petru și Pavel”, pleacă misionar în China, unde a stat aproape 10 ani. Intors în Italia, ajunge în curând, la 1904, Rector al Colegiului de Propaganda Fide, pe care l-a condus timp de 8 ani, cu tact și pricepere deosebită, pentru ca la 1912 să fie ridicat la rangul de arhiepiscop și trimis ca delegat apostolic în Statele Unite, unde a câștigat simpatia tuturor. La rangul de Cardinal a fost ridicat în 1922, când a venit iar la Roma, pentru ca la ultimul congres euharistic dela Chicago să treacă iar în America spre a prezida congresul ca Legat personal al sf. Părinte.

Scaunele vacante de Cardinal se vor completa afirmative în Consistorul secret din 12 Decemvrie, când e vorba să fie creați 4 cardinali noi și anume titularii scaunelor: episcopesci din Toledo, Besançon, Quebec (Canada) și păr. Lepicier.

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe păr. *Ioan Mărgineanu* din Bogatul român v. protopop onorar, pe păr. *Gh. Vamoș* paroh la Sânta-Marie, iar pe păr. *Alexandru Pop-Tușin* adm. parohial la Petea-Legiu.

— P. Ven. Ordinariat de Gherla a numit pe păr. *Demetriu Savu*, parohul din Ciocman, protopop onorar.

Dinarii sfântului Petru. Urmând un obicei mai vechiu, reinviat anul trecut, Ordinariatul arhidiecezan a dispus ca a doua zi de

Crăciun să se colecteze pentru sf. Părinte al Romei. Ca motive se învoacă »bucuria, pe care trebuie s'o aibă copiii când pot să vină în ajutorul părinților» și în deosebi, »bucuria, pe care trebuie s'o avem noi Românii uniți în credința adevărată... cu Roma, când putem să ajutăm pe succesorul sf. Petru, ale cărui sentimente părintești față de noi le-am simțit de atâtea ori».

Mișcare în diplomația română. Apropiindu-se noul an, pe când e vorba să se facă noile numiri în corpul nostru diplomatic, se precizează tot mai mult următoarele combinații: La Quirinal (Roma), al cărei titular a atins limita de vârstă, va trece d. *Petrescu-Comnen* dela Berna. În locul acestuia va merge probabil d. *Mihail Boerescu*. La Berlin e vorba să fie trimis d. *Zăuceanu*, iar în posturile nou create dela Rio de Janeiro și la Geneva (Liga Națiunilor) dd. *Caius Brediceanu* și *Const. Antoniadă*. — În jurul numirii dlui *D. Ghica* la Vatican par a se fi ivit anume dificultăți, afirmative de ordin confesional, datorite unor înrudiri, neagreate la locuri mai înalte, ale dlui Ghica. Nu-i eschis deci, ca Vaticanul să rămână provizor fără titular.

Cine dorește pentru serbătorile apropiate ale Crăciunului și Bobotezei mici icoane și cărți poștale ilustrate ocazionale, să se adreseze la Seminarul teologic romano-catolic din Alba-Iulia, de unde se pot avea în orice cantitate și în execuții deosebit de artistice.

Locale. Marți la sf. Nicolae, va predica în catedrală păr. *Dr. Ioan Bălan*, canonic mitropolitan, iar Dumineca viitoare, a strămoșilor, păr. *Dr. Nicolae Lupu*, profesor la Academia de teologie.

— *A noua aniversară a zilei de 1 Decemvrie 1918*, s'a serbat și la noi în Blaj cu solemnitatea obișnuită. După serviciul divin din catedrală, pontificat de Mgr. Dr. A. Chețianu, vicarul mitropoliei, școlile — ai căror elevi nu mai pot fi adunați împreună în sala de gimnastică a liceului de băieți — au aranjat serbări separate, cari toate au culminat în reliefarea importanței deosebite, pe care a avut-o această zi pentru înfăptuirea unității naționale. Steaguri tricolore, afișate de astădată din propriu îndemn,

fără nici un ordin polițienesc, au ridicat solemnitatea zilei.

† **Păr. Dănilă Mălaeu**, paroh în Rodna veche (eparhia Gherlei), s'a stins la 24 Octomvrie c. în anul 58 al vieții și 33 al preoției sale cinstite. A fost un fruntaș al vieții bisericesti și naționale din părțile Năsăudului, a cărui săvârșire din viață a produs regrete unanime. Păr. Dr. Titus Mălaeu, profesor al Academiei de teologie dela Gherla — căruia îi transmitem condoleanțe sincere — deplânge într'ânsul pe iubitul său tată. — Odihnească în pace!

† **Gheorghe Maior**, învățător pensionar în Reghin, s'a stins la 28 Noemvrie c. în anul 82 al vieții și 51 al căsătoriei sale. Om dintr'o bucată, învățătorul Maior s'a impus foarte curând prin muncă cinstită și stăruință neobosită, ajungând o adevărată autoritate pe terenul atât de important al școlii românești din Ardeal. Până cu un an înainte, când boala l-a pîntuit la pat, »baciul Maior», cum îl numea toată lumea din Reghin și jur, nu lipsea aproape dela nici o manifestare de seamă a vieții naționale din Ardeal, răspândind în jurul său pretutindeni bunătate și îndemnuri spre bine. Păr. Iuliu Maior, profesor la liceul nostru de băieți — căruia și pe această cale îi transmitem condoleanțele noastre — deplânge într'ânsul pe părintele său. — Fie-i partea cu dreptii!

† **F. A. Degan**, cunoscutul comerciant român dela Fiume, domiciliat după război în Cluj, s'a stins în 22 Noemvrie c. la casa părintească din Dobra, în vârstă de 48 ani. Păr. Emil V. Degan, preotul din Budinț (eparhia Lugoșului), deplânge într'ânsul pe fratele său. — Odihnească în pace!

Concurs. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan publică, cu terminul de 20 Noemvrie c. concurs la parohiile *Gheș* (prot. Mureș-Uioara) și *Iacobeni* (prot. Cojocna).

Cercul studentesc „Târnavă mică”. Sub prezidenția dlui Virgil Frățilă din Ciufud s'a reorganizat la București un cerc al studenților universitari ai județului nostru, cărora le dorim spor la lucru. Vicepreședintele este d. St. Galea, secretar d. I. Precup, cassier d. Gr. Biau, iar membri în comitet: dsoara Viorica Ungureanu și dd. P. Budu, M. Șimon, V. A. Popa.

de scrieri, le divulgă, ci din contra e dureros că aceste opere sunt compuse de autori, cari se fălesc a fi creștini. Oare combătând principiile morale evanghelice, poți fi adictul lui Isus, care a poruncit tuturor să răstignească carnea cu poftele și viciile sale? Cel ce urmează mie — ne zice — să se lăpode de sine și să-și ia crucea sa și să vină după mine (Mat. 16, 24).

Nu puțini scriitori vedem, cari în îndrăzneala și nerușinarea lor au ajuns până acolo, cât acele vicii le divulgă prin scrierile lor, pe cari Apostolul le-a interzis a fi chiar și numai pomenite între creștini: „Iar curvia și toată necurăția nici să nu se pomenească între voi, precum se cuvine sfinților” (Eph. 5, 3). Să învețe aceștia în fine, că nu pot servi la doi stăpâni, lui Dumnezeu și poftelor, religiei și necurăției. „Cine nu e cu mine — zice Isus —, în contra mea este” (Mat. 12, 30) și de fapt nu pot fi cu Isus Hristos scriitorii, cari prin scrierile lor infecte strică bunele moravuri, fundamentul adevărat al societății civile și eclesiastice.

Luând în seamă mulțimea operelor lascive, cari an de an inundează toate națiunile, această sacră supremă Congregațiune a sf. Oficiu, pusă a supraveghia credința și a apăra moravurile cu autoritate apostolică și în numele Preasântului Nostru Părinte, din mila lui Dumnezeu Papa Piu al XI-lea, invită toate Ordinariatele să nizuiască cu toate mijloacele a pune stavilă acestui rău actual atât de grav.

De sine înțeles e de datoria aceloră, cari puși de sf. Spirit să guverneze bisericile lui

Dumnezeu, să supravegheze cu atențiune și diligență tot ceea ce în diecezele lor se tipărește și editează. Este ușor de înțeles, că numărul cărților ce azi se divulgă în lumea întreagă, e cu mult mai mare decât ca să poată fi examinate toate de Scaunul apostolic. De aceea Pius al X-lea de sfântă pomenire, în Motu proprio „Sacrorum antistitum”, zice: „Să Vă nizuți cu tărie, folosindu-Vă la nevoie chiar de interdicția solemnă, că orice cărți periculoase ar exista în diecezele voastre, să dispară. Căci deși Scaunul apostolic își dă toată silința să scoată din circulație astfel de scrieri, ele s'au înmulțit de așa, cât abia pot fi notate. De unde urmează, că medicina câte odată vine abia când răul nu mai poate fi încunjurat”.

În fine cele mai multe din aceste scrieri și opusculă — deși foarte dezastruoase — nu se pot cuprinde într'o cenzură specială a acestei supreme Congregații. De aceea conform can. 1397 §. 4 C. I. C. Ordinariatele sau Consiliile de supraveghiere instituite de acelaș Pontifice prin Enciclica „Pascendi dominici gregis” să se îngrijească singure a îndeplini conștiincios această îndatorire și să nu întârzie a le denunța și condamna, ca extrem de stricicioase, prin foile diecezane.

Cine nu știe, afară de aceea, ca biserica a hotărât în general, că operele infecte, cari vatămă cu deadinsul și „ex professo” integritatea moravurilor, să fie luate drept interzise, ca și când ar fi susceptibile în indicele cărților condamnate. Deaci urmează, că săvârșesc păcat mortal aceia, cari citesc fără permisul nece-

sar o carte fără indoială rea, chiar și la cazul, când nu e nominal condamnată de autoritatea eclesiastică. Și fiindcă asupra acestui lucru de mare importanță, prin popor circulează opinii false și dăunătoare, episcopii să se îngrijească prin epistole pastorale, ca parohii și capelanii în primul rând să aibă în vedere acest lucru, instruind credincioșii la timp potrivit.

Episcopii afară de aceea să nu omită a declara, după împrejurările singuraticelor dieceze, cari cărți sunt „ipso iure” condamnate. Iar dacă vor crede, că vor opri mai iute și mai cu efect credincioșii dela o carte, timbrându-o prin un ordin deosebit de rea, trebuie să se folosească inomis de acest drept, precum în cauze mai grave o reclamă această sf. Scaun, după postulatul canonului 1395 §. 1 C. I. C.: „Dreptul și datorința de a condamna din motive juste cărți compete nu numai autorității supreme bisericesti pentru biserica întreagă, ci și conciliilor particulare și episcopilor pentru credincioșii lor”.

În fine această supremă Congregațiune, demândă tuturor arhiepiscopilor, episcopilor și celorlalte Ordinariate, ca cu ocaziunea relațiilor diecezane să arete acestui s. Oficiu orice ar fi întreprins contra cărților lascive.

Roma, la 3 Maiu 1927.

R. Card. Merry del Val
secretarul s. Oficiu

Telefonul „Unirii“.

S. Șoimș. Am socotit că e mai bine în felul cum se prezintă. — Dumnezeu Vă ajute, să puteți colecta sume cât mai frumoase.

Dr. D. Cluj. Ne bucurăm din tot sufletul, că ieșind din ascunzișul comod al „discuțiilor“ mai puțin „urbane“ de până acum — purtate consecvent prin diferiți clienți de ocazie — V-ați hotărât să începeți de acum lupta în numele propriu, deschis și pe față. Și ne bucurăm de acest lucru mai ales pentru motivul, că, intrând în acest fel de luptă — neasemănat mai onorabil decât cel practicat până acum —, veți fi cel dintâiu care va trebui să admiteți că cel ce se găsește în luptă nu poate flutura în tot momentul steagul de pace. Acel „fortiter in re, sed suaviter in modo“, în dosul căruia Vă retransați acum cu atâta superioritate senină, este un principiu bine cunoscut și de noi; dar dacă veți intra — chiar și numai pe chestia „delicată“ a „defaitismului sau urbanismului“ — mai cu de-a-început în luptă, o să Vă dați singur seama, că este foarte greu, dacă nu aproape cu neputință, ca în toată luptei să fii atât de „forte“ cum o cere cauza, și în aceeași vreme atât de „suav“, cum V-ar plăcea Dvoastră. În luptă, pe care — probabil în lipsa altor ocupații — V-ați hotărât s-o deschideți, sunteți abia la început, și cu toate acestea, nu Vă supărați, fără a fi fost prea „forte“ în argumentare, ați lezat binișor principiul „suavității“, afișat la început cu atâta candoare. Iar ce va mai fi, vom vedea, fiindcă — o spunem foarte sincer — privim cu mult interes și chiar cu anumită pasiune în fața perspectivei de luptă ce ne deschideți. Obișnuiți, cum suntem, cu lupta, o să Vă punem în situația „plăcută“, de-a putea „discuta cât mai larg“ nu numai „multe“ ci „toate“ laturile problemelor cari ne interesează pe toți deopotrivă. Și pentruca să nu mai fiți ispițiți de-a ne ironiza cu cuvântul foarte puțin „irenic“ de „telefonistul Unirii“, ridicăm, iată, și noi vizirul, anunțându-Vă, că cel ce a scris aceste șire, este însuși directorul foii, care Vă salută cu tot respectul ce Vi-se cade.

M. Sibiu. Fiți liniștit. Nu am uitat un singur moment de d. Tudor, Popescu (!), și savurăm cu adevărat deliciu enormitățile de formă și de gândire pe cari le-a putut debita acest „leader“ al ortodoxiei belicoase. Faptul, că organul oficial al Sibiului Dvoastră s'a apucat de reproducerea cărții, înseamnă că ceice îl patronază primesc și ei de bani buni toate „năzbâțiile“ pline de haz ale dlui Tudor. Așteptăm deci să gate, pentru a vedea până unde merg în această direcție și pe urmă o să mai revenim și noi asupra chestiunii.

T. Petroșeni. Am primit 1000 Lei. Vă mulțumim pentru frumoasa suprasolvire, și rugăm pe Dumnezeu să ajute, pentru a avea cât mai mulți imitatori.

Seminar. Alba Iulia. Bucuroși de-a putea răspândi și pe această cale cultura religioasă, nu Vă cerem nimic pentru publicarea anunțului trimis.

O. Recea. Vă rugăm, mai trimiteți încă 130 Lei pentru completarea abonamentului până la 31 XII 1927.

S. Bărdești. După ce pe anul trecut n'a fost achitat abonamentul, Vă rugăm trimiteți încă 180 Lei.

Dr. M. Gheorgeni. Am primit 200 Lei. Din aceasta sumă, 100 Lei s'au contat pe anul viitor.

B. Comloș. Am primit 200 Lei. și Vă mulțumim pentru cuvintele de încurajare.

M. Parța. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

Dr. M. Beiuș. Chităm primirea abonamentului pe 1927.

S. Curitau. Vă rugăm, mai trimiteți 180 Lei.

Două milioane Lei pentru 40 Lei puteți câștiga cumpărând lozuri de-ale „Ligei Culturale“. (Sprijinind cultura câștigați bani) De vânzare la Librăria Seminarului, Blaj

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericicești. Vesminte din cele mai bune stoffe.

Prapori de mătăsă din Damasc. Candelabre din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire cădelnițe, picside, epitrafire.

Fabrică de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La comandă fabric clopote orice mărime din cel mai bun material cu garanție de 50 ani și se află în depozit dela 10—500 kgr. Prețurile cele mai solide.

Vasile Hoza

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr. 5.

(97) 23 - ?

Administrațiunea centrală capitulară. — Blaj.

Concurs

La uzina electrică a fundațiunii Aug. Laday, dela Petrisat, este vacant un post de mehanic.

Retribuția: locuință, încălzit, luminat, și lunar 5000 Lei leafă, 30 kgr. grâu și 15 kgr. cucuruz.

Se publică concurs cu termenul de 15 Decembrie 1927. Concurenții vor alătura la cereri:

1. Extras de botez.
2. Certificat de calificare.
3. Certificat de serviciu.
4. Certificat de moralitate dela preotul local.

Blaj, 30 Noembrie 1927.

Dr. Ambroziu Chețianu

adm. capitular

Publicație

Subsemnatul face cunoscut, că se dă în arândă prin licitație, cu oferte închise, localul unde se găsește prăvălia „Consum“ din Blaj, iar marfa ce se găsește în magazinul prăvăliei se va vinde tot prin licitație cu oferte închise.

Ofertele se vor trimite subsemnatului, până cel mai târziu la 18 Decembrie c. Blaj, la 15 Noembrie 1927.

Dr. ZAHARIA BOILA

(123) 3 - 3

advocat

Biserica română unită — Arad

No. 277/1927.

Concurs pentru burse

Biserica română unită din Arad, în conformitate cu statutele pentru administrarea palatelor sale, va acorda mai multe burse pentru anul școlar 1927/28.

La burse pot reflecta tineri români uniți din dieceza Lugojului și județul Aradului, cari urmează studiile la universitate, școli secundare și pentru ucenici. Vor avea preferință cei ce studiază la școlile din Arad.

Cereri, instruite cu caste de botez, certificat școlar, certificat de paupertate și adresate Comitetului parohial român unit din Arad, se vor trimite până la 20 Decembrie a. o. oficiului parohial român unit, Arad, str. Gojdu 14.

Arad, 25 Noembrie 1927.

Iosif Popa

protopop

Motto:

Cumpărarea de PIANE
E chestie de încredere

Cea mai bună garanță o oferă în acest punct numele bun pe care-l are

Firma I. TRISKA

având o vechime de 58 ani și fiind singura prăvălie de specialitate mai însemnată în Ardeal

Reprezentanța principală a firmei mondiale FÖRSTER.

Piane se pot avea și pe lângă plătitura în rate lunare mai lungi

Pentru școli și biserici cele mai noi construcții americane de

Harmoniuri

Cluj. Str. Șaguna 14 Telefon 4—19.

(197) 3-4

Turnătorie de clopote și metal.

SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 41—52

Citiți și răspândiți „UNIREA“

Mașini de freerat

(257) 3—7

Tractoare

Motoare Diesel

Mașini de moară

Prețuri de fabrică originale — Condițiuni de plată favorabile
Soc. An. Română pentru comerțul de Mașini Agricole.

Telefon: 151.

CLUJ, str. Reg. Maria 45.

Telegrame: Locomobil.